

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokous 9 / 2025

Aika	keskiviikko 15.10.2025 klo 15.30	
Paikka	Teamsin välityksellä	
Läsnä	Pauli Ritola, puheenjohtaja Monica Ståhls-Hindsberg Maija Aatelo Jonas Lindström Tuula Räikkönen Minna Manninen Jyrki Laakso	etänä etänä etänä klo 16 asti etänä etänä etänä etänä
	Pamela Stenberg, palveluvastaava (vammaispalvelut, Maritta Koskisen sijainen) Ira Kaijolehto, sihteeri	etänä etänä
Vierailija	Kaj Lindqvist, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksen puheenjohtaja	etänä klo 16 asti
Poissa	Håkan Westerholm (ei voinut osallistua kokoukseen koska ei saanut viittomakielen Kela-tulkkveja kokoukseen) Hannele Käenaho-Virtala Janne Rieki Robert Almiala Maritta Koskinen, tuloksikköpäällikkö (vammaispalvelut) Hanna Kaunisto, vastuualuejohtaja (perhe- ja sosiaalipalvelut)	

1. Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo. 15.33.
Todettiin paikalla olevat kokouksen äänivaltaiset jäsenet, todettiin kokous
laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Vierailijana Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen Aluehallituksen puheenjohtajaa Kaj Lindqvist.

Kaj Lindqvist kertoo aluehallituksen ajankohtaisista aiheista;
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talous on heikko, ja se on asetettu
valtiovarainministeriön arviointimenettelyyn.
Talousvaikeudet ovat johtuneet muun muassa;

- Virheellisesti lasketusta siirtymätasauksesta
- Korkeat erikoissairaanhoidon kustannukset, yksi suurimmista
kustannusten aiheuttajista on HUS.

- Kallis vuokratyövoima: vuokratyövoiman käyttö ja kustannukset ovat olleet korkealla terveys- ja sosiaalialalla.
- Käyttämättä jäänyt Apotti-tietojärjestelmä. Loviisalle hankittu järjestelmä rasitti taloutta, vaikka sitä ei otettu käyttöön.

Hyvinvointialueen aloittamat toimenpiteet talouden parantamiseksi ovat mm. uusi tuottavuusohjelma, koska edellinen ohjelma ei tuottanut tarvittavia säästöjä. Tuottavuusohjelman tavoite on suuremmat säästöt lakisääteiset palvelut kuitenkin säilyttäen sekä yhteistoimintaneuvottelut (YT). Aluehallitus on aloittanut kuuden viikon yt-neuvottelut konserni- ja strategiapalveluiden sekä sosiaali- ja terveystalouden henkilöstön kanssa.

-Lindqvist kertoi, että kuluvana vuonna taloustilannetta on saatu parantumaan ja hyvinvointialueella on onnistuttu vähentämään sekä vuokratyövoiman käyttöä että sen kustannuksia.

Hyvinvointialueelle on myös onnistuttu rekrytoimaan henkilökuntaa vakinaisiin työsuhteisiin.

Lindqvistin mukaan toimintakulujen kasvu on myös saatu lähes pysäytettyä. Valitettavasti konkreettiset säästöjen lopputulema tullaan näkemään vasta muutaman vuoden päästä.

-Lindqvist pitää epäreiluna sitä, että hyvinvointialue on arviointimenettelyssä, koska ongelma on taloudellinen, ei palveluiden laatuun tai riittävyteen liittyvä.

Puheenjohtaja Kaj Lindqvistin vastaukset vammaisneuvoston esittämiin kysymyksiin;

Aluehallituksen ja vammaisneuvoston välinen yhteistyö

- Yhteistyön jatkuminen: Lindqvist totesi, että yhteistyö jatkuu viranhaltijoiden kautta ja vammaisneuvostolle lähetetään lausuntopyyntöjä.
- Yhteistyön sujuminen: Hän kuvailee Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostoa aktiiviseksi toimijaksi, joka tekee ehdotuksia hallitukselle.

Uuden vammaisneuvoston perehdytys

- Vastuu viranhaltijoilla: Lindqvist totesi, että viranhaltijoilla on vastuu perehdytyksestä.
- Neuvoston mahdollisuus pyytää perehdytystä: Uusi Vammaisneuvosto voi myös itse pyytää perehdytystä.

Vammaisneuvosto kiitti puheenjohtaja Lindqvistiä osallistumisesta neuvoston kokoukseen.

3. Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Monica Ståhls-Hindsberg, Minna Manninen sekä Tuula Räikkönen, joka toimii yhdessä Minna Mannisen kanssa, johtuen yhteyshäiriöistä

4. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista lisäyksillä;
-Jonas Lindström; kohtaan Muut asiat / kirjahanke Vammaisneuvostolle.

5. Kehitysvammaisten lääkäripalvelu

Kehitysvammaisten lääkäripalveluissa tarvitaan erityistä perehtyneisyyttä, joka tunnistaa kaikki tarvittavat osa-alueet. Tämä ei nykyisellään toteudu, vaan jää omaisten osaamisen, jaksamisen ja aktiivisuuden varaan.

Kehitysvammaisilla asiakkailla ollut aikaisemmin käytettävissä lääkäripalvelut Rinnekodissa ja Kärkullassa (ruotsinkieliset). Tällä hetkellä vammaispalveluilla on tarjota lääkäripalveluja vain lapsille (alle 18-vuotiaille) kerran viikossa.

Terveysasemien yleislääkäreillä ei ole tarpeeksi perehtyneisyyttä hoitaa kehitysvammaisten potilaiden asioita.

Tällä hetkellä ei ole myöskään tarjota ruotsinkielisille neurologin palveluita. Lääkäripalvelut kuuluvat terveyskeskusten alle.

Vammaisneuvosto päätti pyytää vieraaksi terveyspalveluiden vastualuejohtajaa Carita Schröderiä.

Tuula Räikkönen selvittää asiaa.

6. Edellisten kokousten päätösten seuranta

6.1 AVH (aivoverenkiertohäiriö)- kuntoutuksen yli 65-vuotiaiden kohtalo
Hva:n ja HUS:n yhteistyökokouksissa?

Perehtynyttä kuntoutusta tarjotaan vain alle 65-vuotiaille, mikä tuottaa inhimillistä kärsimystä vammautuneelle itselleen sekä lähipiirille, ja lisäkustannuksia Hva:lle.

Vammaisneuvoston jäsen Monica Ståhls-Hindsberg oli ollut yhteydessä Hva:n ja HUS:n lääkäreistä ja esihenkilöistä koostuvaan yhteistyöryhmään missä asiasta keskusteltiin. Asia siirrynt korkeammalle taholle koska koskee myös muita alueita kuin Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta, myös Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta (LUVN).

Vammaisneuvoston jäsenen Tuula Räikkösen mielestä, koska asia ei näytä korjaantuvan, on ryhdyttävä miettimään onko kyse ikäsyrynnästä. Sovittiin, että selvittää asiaa.

Päätetty että Tuula Räikkönen ja Monica Ståhls-Hindsberg laatii kirjelmän liittyen aiheeseen (ikäsyryntä ja AVH- kuntoutus). Tuula Räikkönen selvittää mille taholle lähetetään.

7. Yhteistyö alueellisen nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston kanssa

Vammaisneuvoston puheenjohtaja ehdotti, että nuorisovaltuustoon ja vanhusneuvostoon oltaisiin yhteydessä yhteistyön merkeissä ensi vuoden puolella, kun uudet vaikuttamistoimielinten jäsenet on valittu.

Vammaisneuvosto päätti, että yhteistyö asiaan palataan ensi vuonna.

8. Vammaisneuvoston antamat lausunnot

8.1 Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden hankinta;
-yksilöllisten ortopedisten apuvälineiden sopimusluonnos
-yksilöllisten ortopedisten apuvälineiden palvelukuvausluonnos
(lähetetty 9.10.2025 klo. 15 mennessä)

9. Vammaisneuvostolta pyydetty lausunnot

9.1 Liikkumisen tuen soveltamisohje (15.10.2025 klo. 24 mennessä)
Tuula Räikkönen tekee ja muistutti vielä muita jäseniä kommentoimaan mahdollisia muita asioita.

10. Soveltamistyöryhmän kuulumiset

Aiemmassa kokouksessa kerrottu, että työryhmätyöskentely/osallistaminen jatkuu, kun resursseja riittävästi.
Vammaisneuvosto pyytännyt saada soveltamisohjeet, joita käytetään päätöksenteossa, nähtäväksi.

Siirretään käsiteltäväksi seuraavaan kokoukseen.

11. Vammaisneuvoston, kirjelmät, aloitteet ja muut toiminta

11.1 Kirjelmä Palveluiden järjestäminen -lautakunnalle Edellisessä kokouksessa viranhaltijan ehdotuksesta kirjelmän lähettäminen on siirtynyt ajalle ennen Palveluiden järjestäminen-lautakunnan toista kokousta.

Kirjelmä aiemmin sovitusti käsittelee hoitotarvikejakelua vammaispalveluiden huomattavan byrokraattiseksi muutettua hakemiskäytäntöä sekä yli 65-vuotiaiden aivoverenkiertohäiriö (avh) – potilaiden kadonnutta kuntoutuspolkua.

Kirjelmä Palveluiden järjestäminen -lautakunnalla lähetetty ja ollut lautakunnan esityslistalla kokousmateriaaleissa 30.9.

11.2 Vammaisneuvosto laatii aloitteen uudelle aluevaltuustolle.

Aiemmassa Vammaisneuvoston päätöksessä oli todettu, että 65-vuotiaille ei järjestetä varsinaista avh-kuntoutusta. Kansallisesti on tehty päätös, että yli 65-vuotiaat eivät kuulu Kelan vaativa lääkinällinen kuntoutuksen piiriin.

AVH potilaat hoidetaan HUS:ssa mutta kuntoutus eroavat alle ja yli 65-vuotiaiden osalta. Alle 65-vuotiaiden kuntoutus jatkuu HUS:ssa mutta yli 65-vuotiaat siirretään perusterveydenhuollon puolelle.

Perusterveydenhuollossa, eli meidän hyvinvointialueemme sisällä, ei

välttämättä ole riittävää osaamista AVH kuntoutukseen koska tarve on hyvin laaja.

Vammaisneuvostolle on tullut tietoon, että kuntoutuksen taso ei aina ole ollut riittävän hyvä, mikä tarkoittaa, että kaikki asiakkaat ehkä eivät ole saaneet tarvitsemiaan palveluita, ja kuntoutuksen laatu sekä saatavuus vaihtelevat. Tämä voi johtaa siihen, että asiakkaiden toimintakyky ei kehity toivotulla tavalla ja esimerkiksi omaisten vastuulle jää suuri osa kuntoutuksen tukemisesta. Mikäli asiakas ei saa riittävästi kuntoutusta, aiheuttavat tämä mittavat lisäkustannukset. Näitä kustannuksia ovat mm. asunnonmuutostyöt, apuvälineet, monenlainen avustamisen tarve.

Työryhmäksi valitut Tuula Räikkönen ja Monica Ståhls-Hindsberg ovat olleet kesän / syksyn aikana yhteydessä hva:n henkilöstöön asian tiimoilta. Katso kohta 6.1. (kesken)

11.3 Asiakasraadın perustaminen, ehdotus Palvelujen järjestäminen lautakunnalle.

Asiakasraati tarvitaan välityskeskukseen ja vammaisten edustajien yhteistyöelimeksi. Vammaisten edustajilla tietoa kuljetuspalveluiden toimivuudesta, järjestämistapojen vaikutuksesta, lakien, merkityksestä ja siitä miten palveluiden on tarkoitus vastata eritavoin vammaisten henkilöiden tarpeisiin (Tuula Räikkönen ja Janne Riekkö valmistelevat) (kesken).

11.4 Ehdotus kuljetuspalveluiden raportointitavaksi (Maija Aatelo valmistelee) (kesken).

11.5 Kannanotto maksuhuojennukset ja vapautus (kesken).

11.6 Aloite valtuustolle Itä – Uudenmaan vammaispoliittisen ohjelman laatimisesta (kesken).

11.7 Työryhmien kokouspalkkiot.

Kootaan selostus, jossa kuvataan aluevammaisneuvoston kokouksia valmistelevan kokoonpanon tehtävät, viranhaltijoiden perustamien työryhmien merkitys sekä IU vammaisneuvoston lausuntojen valmisteluuntarvittava panostus (kesken).

11.8 Aluevammaisneuvoston kokouksien valmistelu/ sihteeriresurssi.

Sihteeriresurssien riittämättömyys hankaloittaa aluevammaisneuvoston toimintaa. Vammaisneuvosto päätti huhtikuun kokouksessa laatia aluevaltuustolle aloitteen asiasta, luonnoksen valmistelevat Maija Aatelo ja Monica Ståhls-Hindsberg (kesken).

12. Liikkumisen tuki

Liikkumisen tuki /tilastotiedot

Vammaisneuvosto saanut kuljetustilastot kesä- syyskuulta 2025.

- Kesäkuu; ajetut 7463 kpl, No show 143 kpl, muut ajamattomat 934 kpl (autoa ei löytynyt 29 kpl)
- Heinäkuu; ajetut 4559 kpl, No show 51 kpl, muut ajamattomat 2683 kpl (autoa ei löytynyt 32 kpl).
- Elokuu; ajetut 8681 kpl, No show 176 kpl, muut ajamattomat 625 kpl (autoa ei löytynyt 25 kpl)
- Syyskuu; ajetut 9328 kpl, No show 185 kpl, muut ajamattomat 777 kpl (autoa ei löytynyt 24kpl)

No show = asiakas ei ole tullut paikalle ajoissa tai ollenkaan.

Muut ajamattomat ovat peruutettuja kuljetuksia; asiakkaan/ kuljettajan/ toimintakeskuksen peruuttamat.

Välityskeskuksen toimittamista tilastoista näkyy, että matkoja jää ajamatta paljon siksi, että autoja ei löydy.

Järjestämistapa, jossa välityskeskukselle eikä autoillekaan ei ole asetettu velvoitteita varmistaa auton saamista, jättää palveluntarvitsijat turvattomaan asemaan.

Tilastotietoihin pitää saada tarkka tieto siitä, miksi autoja ei löydy.

Vammaisneuvosto haluaisi enemmän tietoa syistä miksi ajoja ei ollut tapahtunut.

Vammaisneuvoston mielestä oli huomattava määrä, kun autoa ei ollut löytynyt. Todettiin että palvelun pitäisi toimia niin että asiakas pääsee sinne, minne haluaa mutta taksien välityskeskuksen tehtävänä on vain välittää asiakkaan tilaus ajossa oleville takseille.

Vammaisneuvostossa otettiin esille myös sen että, välityskeskus ei ole aina pystynyt palvelumaan, lupauksista huolimatta, ruotsin kielellä mm. kehitysvammaista asiakasta. Kokouksessa todettiin, että kaksikielisillä alueilla palvelua on tarjottava molemmilla virallisilla kielillä.

Vammaisneuvosto oli sitä mieltä, että kuljetuspalveluiden asiakasraati tulisi saada takaisin toimintaan.

13. Hyvinvointisuunnitelman työpajaan ilmoittautuneet

Maija Aatelo osallistunut työikäisten hyvinvointia ja Tuula Räikkönen ikäihmisten hyvinvointia käsitteleviin työpajoihin.

Sovittiin että Tuula Räikkönen lähettää ikäihmisten hyvinvointia käsittelevän työpajan pöytäkirjan, kun se on ilmestynyt.

14. Vammaispalvelujen sivusto

Miten sisällön puutteiden korjaaminen edistyy?

Pamela Stenberg, vammaispalveluiden palveluvastaava;

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalveluiden nettisivut ovat työn alla, työryhmä käynyt kyseiset sivut läpi.

Lisäksi työryhmä käy myös hakemuspohjat läpi ja tekee tarvittavat korjaukset. Selkokieliisyys on huomioitu.

15. Tiivistelmät valtuuston ja lautakuntien kokouksista vammaisia ihmisiä koskevissa asioissa.

- 15.1 Aluevaltuusto 10.9.2025 /Maija Aatelo ja aluehallitus
-Ei paikalla Vammaisneuvoston kokouksessa
- 15.2 Palvelujen järjestäminen -lautakunta 30.9.2025 /Maija Aatelo
-Ei paikalla Vammaisneuvoston kokouksessa
- 15.3 Kansalliskielilautakunta 16.9.2025 / Håkan Westerholm
-Ei paikalla Vammaisneuvoston kokouksessa
- 15.4 Varautuminen ja turvallisuus –lautakunta 23.9.2025 / Håkan Westerholm
-Ei paikalla Vammaisneuvoston kokouksessa

16. Kunnallisten vammaisneuvostojen kuulumiset

- 16.1 Askola
- Askolan edustajalla teknisiä ongelmia, yhteys pätki joten ei mainintaa
- 16.2 Lapinjärvi
-2 edustajaa valittu alueelliseen vammaisneuvostoon, Pauli Ritola jatkaa.
- 16.3 Loviisa
-Ei erityismainintaa
- 16.4 Myrskylä
-Ei edustaja paikalla
- 16.5 Porvoo
-Alueellisen vammaisneuvoston edustajat seuraavalle kaudelle ovat Maija Aatelo ja Sirpa Pirttimaa-Törnqvist
- 16.6 Pukkila
-Ei edustajaa paikalla
- 16.7 Sipoo
-Uuden asuinalueen NG8 esittely
-Sipoonrannan suojateiden ongelmat; ovat epätasaiset ja vaikeakulkuiset vammaisille henkilöille
-Seuraavassa kokouksessa 4.11 valitaan edustajat alueelliseen vammaisneuvostoon.

17. Ilmoitusasiat

Syksyn 2025 webinaarien aikataulu ja sisällöt

- 17.1 Kestävän kasvun kehittämishanke 30.10.2025 Porvoon Taidetehtaalla.
- 17.2 Vapaaehtoisuustyö.fi järjestämät webinaarit.

Vapaaehtoisena toimiminen on yksi tärkeä kotoutumisen väylä ja maahanmuuttajissa on myös valtava potentiaali vapaaehtoistoimintaan Suomessa. Miten saada maahanmuuttajia mukaan vapaaehtoisiksi? Mitä on hyvä ottaa huomioon?

Webinaarissa on tarjolla tietoa, vinkkejä ja puheenvuoroja maahanmuuttajien kanssa toimivilta.

27.11. klo 13–15 Vahvuustyöpaja yhteisön hyvinvoinnin rakentajana.

Hyvinvoivan yhteisön rakentaminen vapaaehtoistoiminnassa on tärkeää.

Työpajan kautta vapaaehtoistoimintaa koordinoivat saavat vinkkejä työpajan vetämiseen omassa vapaaehtois- tai työporukassa.

Ilmoittautumislinkki: <https://link.webropol.com/s/onnistumisen-iloa-vapaaehtoistoimintaasi-syky2025>

[Vapaaehtoistyö.fi](https://link.webropol.com/s/onnistumisen-iloa-vapaaehtoistoimintaasi-syky2025)

17.3 Vammaisfoorumi

27.10.-2025 klo 15.00–17.30: Vammaisfoorumi ja Avoin hallinto järjestävät tilaisuuden hyvinvointialueiden vammaisneuvoston jäsenille, hallinnon edustajille ja päättäjille. Tilaisuuden tarkoitus on vahvistaa vuoropuhelua ja osaamista tuoden ajankohtaista tutkimustietoa.

Muut asiat

18.1 Jonas Lindström ja Tuula Räikkönen ehdottivat vammaisneuvostolle, että se tilaisi kirjan nimeltä *Vammaispalvelujen lainsäädäntö käytännössä*. Pauli Ritola kuitenkin ilmoitti, että hän oli jo tilannut kyseisen kirjan neuvoston käyttöön.

18. Seuraavat kokoukset

Torstai 13.11.2025 klo.15.30

Tiistai 16.12.2025 klo.16.30

Vierailijoiksi toivottiin;

-Terveyspalveluiden vastuualuejohtajaa Carita Schröderiä.

-Aluevaltuuston puheenjohtajaa Heikki Vestmania

-Osallisuuden asiantuntija Nanna Kostainen

-Nuorisovaltuuston puheenjohtaja Samuel Kauppi

19. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.43.

Pauli Ritola
puheenjohtaja

Ira Kaijolehto
sihteeri

Pöytäkirjantarkastajat;

Monica Ståhls-Hindsberg

Minna Manninen

Tuula Räikkönen

Tämä pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Jakelu

Hannele Käenaho-Virtala

Håkan Westerholm

Janne Riekki

Jonas Lindström

Jyrki Laakso

Maija Aatelo

vpj.

Minna Manninen

Monica Ståhls-Hindsberg

Pauli Ritola

pj.

Robert Almiala

Tuula Räikkönen

vpj.

Hanna Kaunisto

Maritta Koskinen

Pamela Stenberg